

Introduktion til auditive ordforrådtests (af Elsebeth Bechmann, derdiedas)

Brugen af ordforrådtests i tyskundervisningen giver læreren værdifuld indsigt i elevernes sproglige kompetencer. Mens skriftlige tests (online eller på papir) er oplagte til at vurdere elevernes læsekompetence, åbner auditive tests op for en anderledes og vigtig dimension: lytteevnen og det mundtlige sprog.

Forskning viser, at der er en klar sammenhæng mellem elevernes auditive ordforråd (hvilke ord de genkender, når de hører dem) og deres produktive sprogbrug. Hvis eleverne kan genkende et ord, når det høres, er sandsynligheden større for, at de selv kan anvende det aktivt, sammenlignet med deres evne til at bruge ord, de kun har lært skriftligt. Derfor kan det være særligt givende at undersøge elevernes auditive ordforråd.

Fordele ved auditive ordforrådtests

1. Forbedring af lyttefærdigheder

Ved at gennemføre auditive tests træner eleverne deres koncentration og evne til at genkende tyske ords udtale. Det styrker deres forståelse af, hvordan ord faktisk lyder, hvilket er essentielt for mundtlig kommunikation.

2. Mulighed for succesoplevelser

Auditive tests kan bringe styrker frem hos elever, der ikke nødvendigvis excellerer i skriftlig afkodning. Nogle elever kan opdage, at de har en særlig evne til at opfange og forstå det tyske sprog auditivt – en styrke, som måske ikke er kommet til udtryk i skriftlige aktiviteter.

3. Fokus på fonologisk genkendelse

Hvor traditionelle ordforrådtests primært måler ortografisk viden (kendskab til ords stavning), retter auditive tests sig mod fonologisk genkendelse. Ifølge Milton et al. (2010) kan dette give en mere nuanceret forståelse af elevernes sproglige evner.

Teoretisk baggrund og forskning

Traditionelle skriftlige ordforrådtests har vist sig effektive til at vurdere elevernes samlede sproglige kompetence med en korrelation på 0.68. Særligt har de en høj præcision i forhold til at forudsige evnen til at:

- **Læse:** 0.70
- **Skrive:** 0.76

- **Lytte:** 0.68

Auditive ordforrådstests har derimod en særlig styrke i at forudsige elevernes evne til at:

- **Tale:** 0.71
- **Lytte:** 0.67

Dog har de begrænset værdi i forhold til at vurdere læsekompetence.

Hvor vigtigt er ordforrådet?

Forskning understøtter, at ordforrådet er en afgørende faktor i sprogindlæring:

- Ortografisk ordforråd forklarer 60 % af forskellene i elevernes skriveevner og 48 % i deres læseevner – imponerende tal, når man tænker på de mange andre elementer, der påvirker disse færdigheder.
- Lydligt ordforråd er derimod mere relevant for talefærdigheder, hvor det forklarer 40 % af forskellene.

Opsummering

Auditive ordforrådstests giver en unik mulighed for at arbejde med elevernes mundtlige sprogfærdigheder og fremhæve deres fonologiske styrker. De udgør et vigtigt supplement til skriftlige tests og understøtter en mere helhedsorienteret tilgang til tyskundervisningen.

Kilder:

Milton, Wade & Hopkins (2010): Aural Word Recognition and Oral Competence in English as a Foreign Language

Laufer & Aviad-Levitzky (2017): What Type of Vocabulary Knowledge Predicts Reading Comprehension: Word Meaning Recall or Word Meaning Recognition?

McLean et al. (2020): Predicting L2 reading proficiency with modalities of vocabulary knowledge: A bootstrapping approach.

Noreillie et al. (2018): Vocabulary knowledge and listening comprehension at an intermediate level in English and French as foreign languages: An approximate replication study of Stæhr (2009)

Stæhr (2009): Vocabulary Knowledge and Advanced Listening Comprehension in English as A a Foreign Language.

Vafaei & Suzuki (2020): The relative significance of syntactic knowledge and vocabulary knowledge in second language listening ability.

Vandergrift & Baker (2015): Learner Variables in Second Language Listening Comprehension:
An Exploratory Path Analysis